

slutter jeg mig ubetinget til Ændringsforslaget, der gaar ud paa, at Linien fra Give mellem Brande og Herning skal følge Kommissionens Retning. — Samtidig vil jeg lidt stærkere, end den ærede Ordfører betonedede, ønske, at Linien fra Herning til Holstebro kunde komme til at svinge Øst om til Holstebro, hvilket ligeledes efter Udtalelser fra Folk paa Egnen og efter de Oplysninger, der ere komne os i Hænde, synes at være den naturligste og bedste Maade til at komme over denne Sag.

Det var kun for at klare min Stilling til det af mig nævnte Ændringsforslag, at jeg bad om Ordet. Men da jeg nu har Ordet, vil jeg med det samme sige, at jeg ubetinget slutter mig til Forslaget om, at der samtidig med de andre Anlæg gennemføres denne Linie fra Viborg til Herning. Vi maa vel huske paa en Ting: Vi have sat paa vort Program her i Landet, at hvad vi tabe udadtil, skal vindes indadtil. Men det vinder man sandelig ikke ved at lægge Hænderne i Skødet og navnlig ikke ved at undlade at støtte de Egne, hvor Fremskridt er muligt i større Maalestok, nemlig selvfølgelig der, hvor Befolkningens Mængde og Tæthed og Evner endnu ikke ere naaet til at kunne bringe Jordbunden og de naturlige Forhold til at yde det, som de burde. Kultur, Oplysning, Fremskridt følger fra de ældste Tider Handelsens Veje, i Fortiden var det Søvejene, i Nutiden ere Jærnbannerne komne til. Uden Udvikling i Samfærdselsmidlerne ingen aandelig og materiel Udvikling, det er umuligt. I Fortiden vare Landevejene og Havet Samfærdselsvejene. Nutidens Kultur trænger frem, hvor Jærnbannerne og andre Samfærdselsmidler udvikles. Jeg har i min Ungdom set den første Diligence, som kom ad den østjydske Landevej op til Aalborg, og jeg har i min Ungdom set det første Dampskib, der nogen Sinde for ad Limfjordens Vande. Sammenligne vi Tilstanden den Gang med Tilstanden, som nu er skabt ved vore Samfærdselsmidler, vil det vise sig, i hvilken uhyre Grad vi ere gaaede frem i Udvikling af Samfærdselen. Erhvervslivet i vort Land har fundet en uhyre Konkurrence omkring i hele Verden i Kraft af den Udvikling, som Samfærdselsmidlerne have vundet i de sidste to Menneskealdre. Derfor er det ogsaa der, vi maa møde Konkurrencen fra Udlandet, og derfor maa vi paa alle Kanter i vort Land gøre noget for at udvikle de Midler, hvorved hver eneste Egn i Landet bliver sat i naturlig Forbindelse med Omverdenen. Den Linie bør derfor tages

op. Men selvfølgelig er der rig Plads for langt mere Udvikling. Naar man taler om de Bekostninger, der anvendes paa disse Baner, vil jeg bede ærede Medlemmer om at erindre, hvad vore Landeveje have kostet. Ville vi ikke lægge Jærnbanner, maa vi lægge Landeveje. Og ville vi gøre Regnestykket op, tror jeg dog, Jærnbanner er det billigste, thi Landeveje koste ikke alene meget ved den første Anlæggelse, de kræve ogsaa aarligt meget betydeligt. Jeg vil haabe, at Tinget vil fastholde Banen tra Viborg til Herning.

Endelig vil jeg bringe en Tak til det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich), fordi han saa smukt udviklede for os Betydningen af Gedser-Warnemünde Forbindelsen. Jeg forstod ikke rigtig hans Argumentation, hvorledes han begrundede den store Betydning, som den svensk-norske Gennemtrafik skulde have for os; idet han betonedede, det var meget lidt den betaler — men det var maaske Mængden, der skal gøre det. Derimod henviste han til den store Nytte, den skulde have for Øerne, og særlig synes jeg, han sagde for Jylland. Det ønsker jeg at holde ham fast paa. Selv om han ikke er til Stede, er der nok nogen af hans politiske Venner, der vil gøre opmærksom paa, at jeg har bundet ham. Ganske vist, Vejen er over Værsløv, Slagelse og Gedser, men for at komme der, skulle vi have Forbindelsen over Kallundborg—Aarhus. Nu er han fastholdt, han skal nok blive nødt til at hjælpe os, naar vi komme til det Spørgsmaal.

Indenrigsministeren (Bramsen): Der har jo nu været Lejlighed for Udvalgets Flertals Ordfører og for de forskellige Mindretals Ordførere til at udtale sig om denne Sag, og derefter mener jeg, det er paa Tide ogsaa at angive Regeringens Stilling til det foreliggende meget omfattende Lovforslag. Jeg læste forleden Dag i en politisk Korrespondance fra København, at det store Flertal i Folketinget havde bestemt at ville vise mig en Velvilje, formodentlig i Anledning af min nær forestaaende Afgang, og derfor vilde vedtage de Jærnbane-forslag, som jeg i November Maaned forelagde det høje Ting til Afgørelse. Jeg maa sige, at mit Forhold til Flertallet i de syv Maaneder eller hvor længe det nu er, jeg har indtaget min Stilling, har været saaledes, at vi have levet i Fred sammen, og jeg har haft Anledning til at paaskønne den Imødekommen, man har vist mig. Paa min Side har jeg da